

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/22000/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/880/2015

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 26. 11. 2015 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■■■, zastoupené na základě plné moci ze dne 29. 10. 2015 ■■■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti COFIDIS s.r.o., IČO 27179907, se sídlem Bucharova 1423/6, 158 00 Praha 5, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka C 102368 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci určení, že úvěr ze smlouvy o úvěru č. ■■■ uzavřené mezi Navrhovatelem a Institucí dne 1. 9. 2014 se od počátku úročí ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a určení, že ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1 Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá určení, že se úvěr úročí ve výši diskontní sazby platné v době uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou a určení, že ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná, protože Instituce porušila ve vztahu k němu svoji zákonnou informační povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí dne 1. 9. 2014 smlouvu o revolvingovém úvěru COFIFLEXI č. ■■■, na základě které se Instituce zavázala za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem poskytnout Navrhovateli úvěr ve výši 90.000,- Kč a Navrhovatel se zavázal Instituci úvěr vrátit v měsíčních splátkách v minimální hodnotě 2.700,- Kč a zaplatit za něj úrok ve výši 24 % ročně (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Instituce je obchodní společností, která je držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání mj. „*Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru*“ s datem vzniku oprávnění dne 16. 3. 2011 na dobu neurčitou, na jehož základě byla při splnění dalších podmínek v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření smluvního vztahu poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelské úvěry. Instituci jako věřitele ze Smlouvy o úvěru tedy finanční arbitr považuje za instituci ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Smlouva o úvěru představuje smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr a která byla uzavřena za účinnosti zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“).

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že s Institucí uzavřel Smlouvu o úvěru. Navrhovatel tvrdí, že o uzavření Smlouvy o úvěru požádal Instituci přes internet; co konkrétně uváděl v žádosti, si však již Navrhovatel nepamatuje a nepamatuje si ani to, jakým způsobem obdržel oznámení o schválení úvěru a co bylo součástí smluvní dokumentace.

Navrhovatel však tvrdí, že si není vědom toho, že se Smlouvou o úvěru obdržel Všeobecné obchodní podmínky č. CF 10/2014. Navrhovatel dále tvrdí, že kromě Smlouvy o úvěru s Institucí neuzavřel žádné další úvěrové smlouvy.

Navrhovatel namítá, že Instituce porušila svoji zákonnou informační povinnost podle § 6 odst. 1 ve spojení s přílohou č. 3 odst. 1 písm. r) a písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru, protože ho ve Smlouvě o úvěru neinformovala o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra a o příslušném orgánu dozoru, a proto se domáhá úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru od počátku úrokem ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou.

Navrhovatel tvrdí, že tento svůj nárok uplatnil u Instituce Reklamací, kterou Instituce zamítla s tím, že tyto informace se nacházejí v čl. 10.4 Všeobecných obchodních podmínek č. CF 10/2014.

6 Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že uzavřela s Navrhovatelem Smlouvu o úvěru.

Instituce tvrdí, že splnila zákonnou povinnost podle ustanovení § 6 odst. 1 ve spojení s přílohou č. 3 odst. 1 písm. r) a písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru uvedením těchto informací v článku 10.4 Obchodních podmínek, které jsou nedílnou součástí Smlouvy o úvěru. Tyto informace jsou navíc obsaženy i v části 5 Formuláře odesílaného klientům Instituce v rámci balíčku úvěrové dokumentace, když Instituce tvrdí, že ho Navrhovatel obdržel.

Instituce argumentuje, že Obchodní podmínky i informace v nich obsažené jsou nedílnou součástí Smlouvy o úvěru, ve které je toto řádně ujednáno. Instituce argumentuje, že se jedná

o běžnou obchodní praxi podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. InSTITUTE současně odkazuje na § 1751 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), který stanoví, že část smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky a v případě Obchodních podmínek se *„jedná nepochybně o část smlouvy, tedy smlouvu.“*

Institute namítá, že žádný zákon ani jiný právní předpis neobsahuje přímou definici pojmu „smlouva“, když podle právní doktríny se jedná o *„dvoustranné či vícestranné právní jednání spočívající ve vzájemných a obsahově shodných projevech vůle smluvních stran, směřujících ke vzniku, změně či zániku práv a povinností, které právní předpisy s takovými projevy vůle spojují“*. Institute na podporu svých tvrzení odkazuje na § 1724 odst. 1 občanského zákoníku.

Institute tvrdí, že je zcela nepochybné, že smlouva je charakterizována jako projev vůle, tedy jako právní jednání, které *„nelze a priori zaměňovat, či přímo považovat bez dalšího za samotnou listinu, či jiný nosič, na kterém je tento projev vůle, resp. právní jednání zachyceno.“*

Institute argumentuje, že smlouva, v právní terminologii i dohoda, má typicky formu ústní či písemnou. V písemné formě smlouvy má právní jednání řadu podob, např. je vtěleno/zachyceno na papíře či jiném nosiči informací. Smlouvy také mohou sestávat z více listin, mohou mít dodatky či přílohy obsahující různé další specifikace předmětu smlouvy, technické či jiné manuály, sazebníky, tarify, různá prohlášení či všeobecné nebo jiné obchodní podmínky. Všechny tyto dokumenty jsou pak stejně právně závazné a ve svém celku tvoří smlouvu, tedy právní jednání.

Institute namítá, že finanční arbitr smlouvu chápe ve formálním pojetí jako konkrétní listinu, která nese označení „smlouva“, zatímco tento pojem znamená právní jednání subjektů práva.

Institute odkazuje, že doktrinálně je pojem smlouva chápán v širším smyslu, což se projevuje v řadě zákonných ustanovení. Jedná se o ustanovení § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a ustanovení § 1751 odst. 1 občanského zákoníku, která *„výslovně připouštějí, že část smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky – tedy část právního jednání (smlouvy) lze zachytit v písemné formě (listině, či jiném trvalém médiu) nazvané „obchodní podmínky“ – v případě všeobecných obchodních podmínek se tedy jedná nepochybně o část smlouvy, tedy o smlouvu samotnou, tedy právní jednání smluvních stran.“* Institute tvrdí, že není možné učinit závěr, že např. obchodní podmínky, přílohy nebo dodatky nejsou právně závazné a nejsou součástí smlouvy (právního jednání), a to jenom proto, že konečná listina není označena slovem „smlouva“.

Institute namítá, že závěr o tom, že *„listina nazvaná jinak, než „smlouva“, přestože je na takové listině zachyceno předmětné právní jednání smluvních stran, není smlouvou (prvním jednáním smluvních stran), je nesprávný a účelově formalistický.“*

Institute argumentuje, že pokud by zákonodárce požadoval, aby povinné informace nebyly uvedeny v obchodních podmínkách, učinil by tak výslovně. Protože tomu tak není, znamená to, že zákonodárce připouští, že část smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky, které k ní musí být připojeny, což Institute splnila tím, že Navrhovatel obdržel kompletní klientskou úvěrovou dokumentaci.

Pokud jde o předání smluvní dokumentace, Institute tvrdí, že zabezpečuje distribuci smluvní dokumentace prostřednictvím smluvního partnera, společnosti ■ (dále jen „Smluvní partner“), když proces zasílání smluvní dokumentace je nastaven tak, že obchodní podmínky jsou nutně přiloženy. Protože zasílání smluvní dokumentace probíhá prostřednictvím obvyklé poštovní

zásilky, což Instituce považuje za běžnou obchodní praxi, nedisponuje Instituce ani její Smluvní partner potvrzením o zaslání zásilky.

Instituce na podporu svých tvrzení předkládá Náhled, ze kterého podle Instituce plyne, že dne 26. 8. 2014 Instituce odeslala Navrhovateli smluvní dokumentaci ke Smlouvě o úvěru, a že se jedná o smlouvu uzavřenou prostřednictvím internetových stránek Instituce. Instituce podepsané dokumenty obdržela zpátky od Navrhovatele dne 28. 8. 2014.

Instituce tvrdí, že svému Smluvnímu partnerovi odesílá data ke zpracování smluv každý den dvakrát, když Smluvní partner Instituce má k dispozici předtištěné tiskopisy. Po obdržení dat od Instituce *„tiskne smluvní partner na předtištěné tiskopisy smlouvy a předsmuvní formulář data z datové věty.“* Následně zaměstnanci Smluvního partnera vytištěné dokumenty v souladu s instrukcemi od Instituce ručně vkládají do obálky, která je odesílána klientovi Instituce. Instituce tvrdí, že se jedná o *„jasně definovaný proces, u kterého COFIDIS provádí pravidelnou měsíční kontrolu, která je zaměřena na kvalitu plnění služby, tj. jestli balíčky obsahují všechny dokumenty, které mají. Výsledky kontrol jsou dlouhodobě bez anomálií.“* Instituce však kopii předmětné datové věty nemůže doložit, protože stejně jako její Smluvní partner tyto informace z roku 2014 již nearchivuje.

Instituce na podporu svých tvrzení odkazuje na výsledky provedených kontrol odeslané smluvní dokumentace za období srpen 2014, ze kterých *„je zřejmé, že v daném období nedošlo k chybám ze strany smluvního partnera Instituce při odesílání korespondence“.* Instituce současně odkazuje na náhled instrukce pro Smluvního partnera, ze kterého vyplývá, jaké dokumenty musí smluvní balíček obsahovat.

Instituce považuje tvrzení Navrhovatele za účelové, neboť ten svým podpisem stvrdil, že Obchodní podmínky obdržel, nereklamoval, že by mu je Instituce nedoručila a navíc Obchodní podmínky jsou k dispozici i na webových stránkách Instituce, takže při on-line sjednávání Smlouvy o úvěru měl Navrhovatel možnost se s jejím obsahem seznámit, ještě před vyplněním žádosti.

Instituce dále argumentuje ustanovením § 19 zákona o spotřebitelském úvěru, podle kterého dozor nad dodržováním tohoto zákona vykonává Česká obchodní inspekce a Česká národní banka, přičemž ani jedna z těchto institucí se nikdy nevyjádřila během kontrol Instituce v tom smyslu, že by všeobecné obchodní podmínky nebyly součástí smlouvy, když tento postup shledaly souladný s § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, jakož i s § 1751 odst. 1 občanského zákoníku. Instituce tvrdí, že nesprávný a formalistický postup finančního arbitra je v rozporu s § 555 odst. 1 občanského zákoníku, podle kterého se právní jednání musí posuzovat podle svého obsahu a nikoliv označení.

7 Podání ústního vysvětlení Instituce

Při podání ústního vysvětlení Instituce finančnímu arbitrovi názorně předvedla proces zadávání žádosti o úvěr prostřednictvím internetové aplikace, kterou využil i Navrhovatel. Instituce finančnímu arbitrovi ukázala, že na Obchodní podmínky odkazuje hned na úvodní stránce, a že je možné Obchodní podmínky najít i po zadání žádosti o úvěr. Během zadávání žádosti nebo bezprostředně před jejím odesláním však Navrhovatel tuto možnost neměl.

8 Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel považoval smírné řešení sporu

za možné v případě, že se Smlouva o úvěru bude od počátku úročit ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr budou neplatná. InSTITUTE smírné řešení sporu odmítla, proto se smírného řešení mezi stranami sporu před vydáním tohoto nálezu finančnímu arbitrovi nepodařilo dosáhnout.

9 Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“). Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je posouzení, zda InSTITUTE ve vztahu k Navrhovateli porušila svoji informační povinnost, kterou jí ukládá zákon o spotřebitelském úvěru, a zda se uplatní tímto zákonem stanovená sankce, tedy že je úvěr ze Smlouvy o úvěru od počátku úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou, a že ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.

9.1 *Právní režim Smlouvy o úvěru*

Smlouvu o úvěru uzavřely strany sporu za účinnosti občanského zákoníku. Finanční arbitr považuje Smlouvu o úvěru za smlouvu o úvěru ve smyslu § 2395 a násl. občanského zákoníku, neboť to plyne z jednotlivých smluvních ujednání o právech a povinnostech smluvních stran i ze samotného názvu „*smlouva o revolvingovém úvěru COFIFLEXI*“.

Smlouva o úvěru je zároveň smlouvou spotřebitelskou uzavřenou v režimu zvláštní úpravy zákona o spotřebitelském úvěru, neboť podle ustanovení § 9 odst. 2 věty první občanského zákoníku platí, že „*[s]oukromá práva a povinnosti osobní a majetkové povahy se řídí občanským zákoníkem v tom rozsahu, v jakém je neupravují jiné právní předpisy*“.

Od 1. 12. 2016 je platným a účinným předpisem, který upravuje smlouvu o spotřebitelském úvěru zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „nový zákon o spotřebitelském úvěru“). Podle ustanovení § 164 tohoto zákona však platí, že „*[n]ení-li dále stanoveno jinak řídí se práva a povinnosti ze smlouvy o spotřebitelském úvěru uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dosavadními právními předpisy*.“ Jelikož Smlouvu o úvěru uzavřeli Navrhovatel a InSTITUTE před účinností nového zákona o spotřebitelském úvěru, řídí se práva a povinnosti z ní vyplývající výhradně zákonem o spotřebitelském úvěru.

Zákon o spotřebitelském úvěru je vůči občanskému zákoníku ve vztahu speciality. Proto má aplikace právních norem v něm obsažených přednost před aplikací právních norem obsažených v občanském zákoníku. Tím však není dotčena subsidiární aplikace občanského zákoníku v otázkách, které zákon o spotřebitelském úvěru neupravuje.

9.2 Informační povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru

Podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru platí, že „[s]mlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, vyžaduje písemnou formu a musí obsahovat informace stanovené v příloze č. 3 k tomuto zákonu uvedené jasným, výstižným a zřetelným způsobem. Nesplnění této informační povinnosti nebo písemné formy nemá za následek neplatnost smlouvy. Je-li část smlouvy určena odkazem na obecné podmínky, musí připojit věřitel ke smlouvě jen takovou část obchodních podmínek, která se týká uzavírané smlouvy. Použitá velikost písma nesmí být menší než ve smlouvě. Jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat.“

Příloha č. 3 zákona o spotřebitelském úvěru obsahuje seznam informací stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. 4. 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „Směrnice“), které musí obsahovat smlouva o spotřebitelském úvěru podléhající režimu zákona o spotřebitelském úvěru, např. dobu trvání spotřebitelského úvěru, celkovou výši spotřebitelského úvěru, výpůjční úrokovou sazbu, podmínky jejího použití, roční procentní sazbu nákladů, a pro účely tohoto řízení podle odst. 1 písm. r) „informaci o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra“ a podle odst. 1 písm. s) „označení příslušného orgánu dozoru“.

9.3 Porušení informační povinnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru

Porušením informační povinnosti finanční arbitr rozumí uvedení nesprávného požadovaného údaje nebo informace nebo neuvedení požadovaného údaje nebo informace vůbec. Shodně se vyjádřil i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 12. 7. 2016, sp. zn. 32 Cdo 4838/2015 (dále jen „Rozsudek“), když vyslovil, že „[i]nformační povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb. a konkretizovanou v příloze č. 3 k tomuto zákonu věřitel splní pouze úplným a správným uvedením všech údajů vyžadovaných zákonem. Uvede-li věřitel některý ze zákonem vyžadovaných údajů nesprávně, nesplní povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb. a konkretizovanou v příloze č. 3 k tomuto zákonu.“

Důsledky porušení informační povinnosti podle § 6 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví zákon o spotřebitelském úvěru v ustanovení § 8 písm. b), a to „[j]estliže smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, neobsahuje informace stanovené v příloze č. 3 k tomuto zákonu, a spotřebitel tuto skutečnost uplatní u věřitele, pokládá se spotřebitelský úvěr od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.“

Finanční arbitr o aplikaci zákonné sankce dosud vydal několik rozhodnutí (např. nález ze dne 20. 6. 2016, evid. č. FA/11350/2016, v řízení vedeném pod spisovou značkou FA/SU/204/2014 proti instituci ESSOX s. r. o., nebo nález ze dne 9. 12. 2015, evid. č. FA/12659/2015, v řízení vedeném pod spisovou značkou FA/SU/522/2014 proti instituci 1 1 Nejlepší autopůjčka s. r. o., vše uveřejněno na <http://www.finarbitr.cz/cs/reseni-sporu/sbirka-rozhodnuti.html>). V těchto rozhodnutích finanční arbitr zjistil, že Instituce porušila svoji zákonnou povinnost podle § 6 odst. 1 ve spojení s přílohou č. 3 k zákonu o spotřebitelském úvěru, když ve smlouvě o úvěru uvedla nesprávnou výši roční procentní sazby nákladů. Finanční arbitr přiznal spotřebitelům jejich nárok na úročení úvěru ve výši diskontní sazby platné v době uzavření smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou a rozhodl, že ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.

Soudní dvůr ve svém rozhodnutí ze dne 9. 11. 2016, ve věci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti ■ k sankci za porušení informační povinnosti konstatoval, že „[n]emohlo by být považováno za přiměřené, kdyby byla podle této vnitrostátní úpravy uplatněna taková sankce, která má závažné důsledky pro věřitele, v případě neuvedení těch údajů z výčtu údajů uvedených v čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48, které svou povahou nemohou ovlivnit schopnost spotřebitele posoudit rozsah svých závazků, jako jsou zejména název a adresa příslušného orgánu dozoru upravené v čl. 10 odst. 2 písm. v) této směrnice“.

Shodně se vyjádřil i Nejvyšší soud České republiky ve svém Rozsudku, když konstatoval, že „[p]ouze ve výjimečných případech, ve kterých chybné uvedení zákonem vyžadovaných údajů zcela zjevně nemůže ohrozit naplnění shora popsáního účelu právní úpravy, lze uvažovat o tom, že zákonem stanovená sankce se neuplatní. Bude tomu tak například tehdy, nemohl-li chybně uvedený údaj nijak ovlivnit rozhodnutí spotřebitele uzavřít s věřitelem smlouvu o spotřebitelském úvěru“.

Smyslem informační povinnosti stanovené v § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, resp. příloze č. 3 k tomuto zákonu je v kontextu těchto soudních rozhodnutí zajistit spotřebiteli při uzavírání úvěrové smlouvy takové údaje o nabízeném úvěru, které mu umožní posoudit rozsah jeho závazků z uzavírané smlouvy. Pokud spotřebitel tyto informace od věřitele nedostane a může mu to zcela zjevně znemožnit, aby posoudil rozsah svých závazků z uzavírané smlouvy, je přiměřené sankcionovat věřitele ztrátou nároku na odměnu. Takovou informací je např. údaj o výši roční procentní sazby nákladů, o výši a četnosti plateb spotřebitele na úvěr apod.

Tento přístup sdílel i tuzemský zákonodárce, když v § 110 odst. 1 nového zákona o spotřebitelském úvěru stanovil, že „[n]eobsahuje-li smlouva o spotřebitelském úvěru informaci o zápůjční úrokové sazbě, o roční procentní sazbě nákladů nebo o celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit, nebyla-li ohledně některé z těchto informací dodržena písemná forma smlouvy, nebo nebylo-li písemné vyhotovení smlouvy obsahující tyto informace poskytnuto spotřebiteli v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat, platí, že zápůjční úrokovou sazbou je repo sazba uveřejněná Českou národní bankou, platná v den uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, nebyla-li sjednána zápůjční úroková sazba nižší. K ujednáním o jiných platbách sjednaných ve smlouvě o spotřebitelském úvěru se nepřihlíží.“ Tím zákonodárce upravil sankci v podobě zápůjční úrokové sazby ve výši repo sazby uveřejněné Českou národní bankou tak, že nepostihuje neuvedení jakékoliv zákonem vyžadované informace ve smlouvě o spotřebitelském úvěru, ale pouze informace o zápůjční úrokové sazbě, o roční procentní sazbě nákladů a o celkové částce, kterou má spotřebitel zaplatit.

9.4 Porušení informační povinnosti Instituce ve Smlouvě o úvěru

I přesto, že se vztah mezi Navrhovatelem a Institucí ze Smlouvy o úvěru řídí zákonem o spotřebitelském úvěru, když zákon o spotřebitelském úvěru za porušení informační povinnosti ukládá použití sankce, nemůže finanční arbitr odhlédnout od shora uvedených okolností.

Absence informace podle odst. 1 písm. r) a písm. s) přílohy č. 3 zákona o spotřebitelském úvěru ve Smlouvě o úvěru by nemohla Navrhovateli znemožnit, aby posoudil rozsah svých závazků z uzavírané smlouvy. Navrhovatel i přes absenci informace o mimosoudním řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra, tuto možnost využil.

Byť se na tento případ úprava nového zákona o spotřebitelském úvěru nepoužije, je na místě odkázat i na přístup zákonodárce k porušení informační povinnosti o možnosti mimosoudního řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím finančního arbitra a označení příslušného orgánu

dohledu. Podle § 110 odst. 5 písm. c) nového zákona o spotřebitelském úvěru pro případ, že smlouva o spotřebitelském úvěru neobsahuje tyto písemné informace o „*podmínkách, za kterých může spotřebitel uplatnit některé právo vůči věřiteli, platí, že spotřebitel může toto právo vykonat, i když tyto podmínky nejsou splněny*“. Jinými slovy, pokud věřitel v rozporu se zákonem spotřebitele o jeho právu řešit případný spor prostřednictvím finančního arbitra nebo možnosti obrátit se na příslušný orgán dohledu neinformuje, není spotřebitel na svém právu se na tyto orgány obrátit nijak dotčen. Žádnou sankci za neuvedení těchto informací ve smlouvě však nový zákon o spotřebitelském úvěru nestanoví.

10 K výrokům nálezu

Posouzení, zda se Obchodní podmínky staly součástí Smlouvy o úvěru, když Instituce informace podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s odst. 1 písm. r) a písm. s) přílohy č. 3 tohoto zákona uvedla pouze v Obchodních podmínkách, není v tomto případě potřeba.

Absence povinných informací podle § 6 odst. 1 ve spojení s přílohou č. 3 odst. 1 písm. r) a písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru by totiž nemohla ovlivnit rozhodnutí Navrhovatele uzavřít s Institucí Smlouvu o úvěru, jak v obdobných případech dovodil Soudní dvůr i Nejvyšší soud České republiky, proto finanční arbitr v tomto případě sankci předpokládanou v § 8 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, tj. úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru od počátku ve výši diskontní sazby platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a zneplatnění ujednání o jiných platbách na tento spotřebitelský úvěr, vůči Instituci nepoužije.

Finanční arbitr na základě všech výše uvedených skutečností návrh Navrhovatele v plném rozsahu zamítl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezu podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníku řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

V Praze dne 22. 12. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr